

Arkeol. 28/12.2. 2016

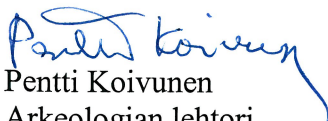
KUIVANIEMI, Heinikosken kylä, Lohikankaan talo, Sylvinsuo

Raportti meripihkanapin (KM 36032) löytämisestä

Kuivaniemeltä on jo 1960-luvulla suo-ojankaivuussa löydetty v-porattu meripihkanappi, joka jo kivikaudella oli muutettu riipukseksi, saatiin talteen vuonna 1994 Oulun yliopiston arkeologian laboratorion kassakaappiin. Napin löytymisestä ilmoitettiin lyhyesti Museovirastoon. Napin vaiheet ovat sellaiset, että kun Yli-Iin Kierikin Kuuselankankaalta alkoi Oulun yliopiston arkeologisissa kaivauksissa tulla meripihkalöytöjä, kirjoitti kaivauksella työskennellyt arkeologian opiskelija Minna Koivikko jutun meripihkalöydöistä paikallislehti Rantapohjaan (*Rantapohja* 14.4.1994). Tämän innoittamana otti huoltomies Mauno Heinikoski Kuivaniemeltä loppukeväällä 1994 puhelimitse yhteyttä allekirjoittaneeseen ja kertoi setänsä Antti Heinikosken löytäneen meripihkanappeja muistuttavan esineen noin vuonna 1968 Kuivaniemen Heinikosken kylän Lohikankaan talon Sylvinsuon koillisnurkkaa ojittaessaan. Sovin käynnistä löytöpaikalla tulevana kesänä. Käydessäni paikalla 5.7.1994 saatoin todeta, että nykyisin kahdestikin ojitetun suon noin 70 cm turvekerroksen alla on liettynyt mineraalimaa ja minulle kerrottujen löytötietojen mukaan kookas ja hyvin säilynyt meripihkanappi (KM 36032) oli nimenomaan löytynyt turvekerroksen alta, mineraalimaasta. Ojankaivuu oli tehty lapiolla ja löytöolosuhteet muistuttivat Yli-Iin Kierikin Purkajasuon helmen (KM 14396) talteenottoa. Mahdollisesti riipuksen reijässä oli ollut jotain narua muistuttavaa. Esine oli joka tapauksessa otettu talteen ja se oli ollut talon tavaroiden joukossa erikoisesineenä, jota moni oli tarkastellut vuosien mittaan. Luultavasti sekundääriseltä vaikuttavat lohkeamat olivat siten syntyneet löytöhetken jälkeen.

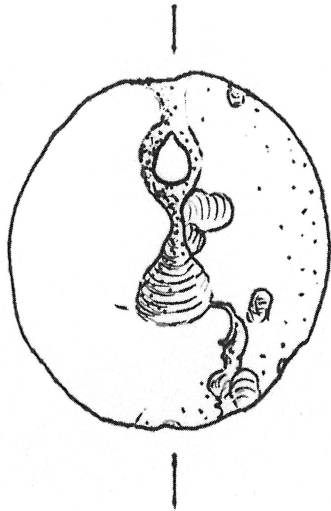
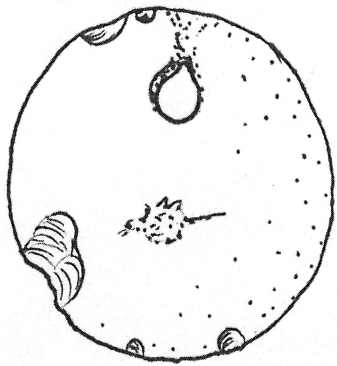
Tarkastaessani 1994 löytöaluetta ja uudelleen 2003 koneella ojitetun suon pinnalle levitettyjä ojamaita, en tavannut mitään normaalisuosta poikkeavaa, kuten veistettyjä puita, palaneita kiviä tai iskoksia. Maa nousee löytöpaikan itäpuolella pari metriä moreenikankaaksi nimeltä Lohikangas, jossa pikaisesti kävin huomaamatta mitään merkittävää. Kävin paikalla uudelleen Markku Torvisen ja Heli Heinäahon kanssa kesällä 2003, mutta silloinkaan emme havainneet mitään varmaa kivikautisen toiminnan merkkiä. Löytöpaikasta noin kilometri luoteeseen on kuitenkin 60 metrin korkeuteen nouseva, kivikautiseksi asuinpaikaksi sopiva kangasalue (Tökränkangas), jota emme kuitenkaan ehtineet kiertää. Meripihkanapin löytöpaikan läheisyydessä on suon pinnan korkeus 54,7 metriä mpy ja löytökohdan korkeus on arvioitavissa noin 54 metriksi mpy. Siten tämä meripihkaesine on vain pari metriä korkeammalta kuin Purkajasuon meripihkalöydöt. Olen hiljattain kirjoittanut artikkelin ("Meripihkalöytöjä – suosta vai rantavedestä" *Klassinen tapaus. Dos Eero Jarva 60 vuotta*. Jyväskylä 2006), jossa pyrin osoittamaan sekä Purkajasuon meripihkalöytöjen että Sylvinsuon napin hukkuneen omistajiltaan matalaan rantaveteen mahdollisesti kalastuksen yhteydessä. Merenrantavaiheen perusteella Sylvinsuon löydön ajoitus olisi noin 2700 BC, jos ajatus rantaveteen hukkumisesta pitää paikkansa. Esineajoitus sopii myös hyvin kokonaisuvaan ja Kierikin Korvalan rivitalon kaivauksissa tavattiin myös kookkaampia meripihkanappeja kuin sitä vanhemmalta ja korkeammalla sijaitsevalta Kierikin Kuuselankankaalta.

Oulussa, 16.1. 2007



Pentti Koivunen  
Arkeologian lehtori  
Oulun yliopisto

Liite: ote peruskartasta Heinikoski 254307



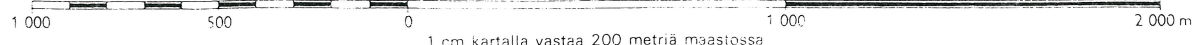
5cm



53 Nok = - 21' 2564 25° 25' - 18m 20s 2566 Soidensuureluealue Tuuliapa Nak = - 2

© Ilmakuvaus 1978 2534 09 Korkeudet metreina merenpinnasta N 60-järjestelmän mukaan Karttointi 1:10 000 1

**○ LÖYTKOIKHTA**  
1:20000



**MERIPITKANAPPI**  
**KM 36032**